

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DPG-V.054.1.2026
Warszawa, 13 marca 2026 r.

**Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 15346 Pana Posła Jarosława Sachajko w sprawie zasady proporcjonalności i nieefektywnego wydatkowania ok. 400 mln zł przy przetargu organizowanym przez PKP PLK, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień do przedstawionych w interpelacji pytań.

Ad 1.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (dalej: ustawa Pzp) to zamawiający jest gospodarzem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i to on odpowiada za prawidłowe przygotowanie oraz przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia, w tym za określenie warunków udziału w postępowaniu oraz za ocenę ofert i podejmowanie czynności przewidzianych przepisami ustawy.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii nie prowadziło wskazanego w interpelacji postępowania. Resort nie posiada również kompetencji do ingerowania w przebieg jednostkowych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych przez zamawiających. Weryfikacja prawidłowości czynności zamawiającego należy do właściwych organów kontrolnych przewidzianych w systemie zamówień publicznych.

Należy również zaznaczyć, że wykonawca, którego oferta została wykluczona, wniósł skargę do Sądu Zamówień Publicznych. Oznacza to, że sprawa jest w toku, a ostateczna ocena prawidłowości czynności zamawiającego będzie należała do sądu.

Jednocześnie, odnosząc się do kwestii, że w postępowaniu udział wzięła spółka prawomocnie uznana za winną zмовы przetargowej w innym postępowaniu, należy wskazać co następuje.

Zgodnie z art. 110 ustawy Pzp instytucja samooczyszczenia może mieć zastosowanie w przypadku części przesłanek wykluczenia określonych w art. 108 ust. 1 pkt 1, 2 i 5 lub w art. 109 ust. 1 pkt 2–5 i 7–10 ustawy Pzp. Dotyczy to m.in. sytuacji skazania za określone przestępstwa, zawarcia porozumienia mającego na celu zakłócenie konkurencji lub wystąpienia niektórych fakultatywnych podstaw wykluczenia. Wykonawca, wobec którego zachodzą takie okoliczności, może przedstawić zamawiającemu dowody potwierdzające, że podjął środki wystarczające do wykazania swojej rzetelności. Kluczowe znaczenie ma przy tym inicjatywa wykonawcy, który powinien sam ujawnić zaistniałe okoliczności oraz przedstawić działania naprawcze podjęte w celu wyeliminowania ich skutków.

Ocena skuteczności przedstawionych przez wykonawcę środków należy do zamawiającego i dokonywana jest każdorazowo z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy, w tym charakteru naruszenia, jego skutków oraz zakresu wdrożonych działań naprawczych. Instytucja samooczyszczenia pełni tym samym istotną funkcję równoważącą. Z jednej strony chroni interes zamawiających, z drugiej zaś umożliwia przedsiębiorcom naprawienie wcześniejszych uchybień i dalsze funkcjonowanie na rynku zamówień publicznych.

Ad 2.

W przedmiotowej sprawie należy zauważyć, że w wyniku rozstrzygnięcia KIO zamawiający został zobowiązany do unieważnienia wcześniejszego wyboru oraz ponownego dokonania czynności w postępowaniu. W tej sytuacji zamawiający wykonuje obowiązki wynikające z przepisów prawa oraz z rozstrzygnięcia właściwego organu, którym w tym przypadku jest KIO.

Warto ponownie zaznaczyć, że w przedmiotowej sprawie wykonawca skorzystał ze swojego prawa i złożył skargę do Sądu Zamówień Publicznych, który dokona ostatecznej oceny prawidłowości rozstrzygnięcia.

Ad 3-5.

Odpowiedzialność za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania, w tym badanie i ocenę ofert oraz zabezpieczenie środków finansowych na realizację zamówienia, spoczywa na zamawiającym.

Ustawa Pzp przewiduje instrumenty pozwalające zamawiającemu unieważnić postępowanie w sytuacji, gdy cena oferty najkorzystniejszej przekracza jego możliwości finansowe. Jeżeli zatem po wyroku KIO i przeprowadzeniu ponownego badania oraz oceny ofert zamawiający dokonał ponownego wyboru najkorzystniejszej oferty, droższej o ponad 400 mln zł, należy uznać, że cena ta mieściła się w pierwotnie przewidzianej kwocie przeznaczonej na sfinansowanie zamówienia albo że po dokonanej analizie zamawiający uznał, iż posiada odpowiednie możliwości finansowe zwiększenia środków do poziomu ceny tej oferty.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii nie przeprowadza analiz dotyczących jednostkowych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych przez zamawiających. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, minister właściwy do spraw gospodarki nie jest organem nadzorującym przedmiotowe postępowanie ani organem, któremu podlega zamawiający prowadzący to postępowanie.

Ad 6.

Rynek zamówień publicznych w państwach członkowskich Unii Europejskiej stanowi element wspólnego rynku, w związku z czym postępowania o udzielenie zamówienia publicznego muszą być prowadzone z poszanowaniem zasad wynikających z prawa Unii Europejskiej, w szczególności zasad równego traktowania wykonawców, niedyskryminacji oraz uczciwej konkurencji. Zasady te znajdują odzwierciedlenie w szczególności w art. 16 ustawy Pzp. W konsekwencji w systemie zamówień publicznych nie jest dopuszczalne preferowanie wykonawców wyłącznie ze względu na kraj pochodzenia kapitału, o ile pochodzą oni z państw członkowskich Unii Europejskiej.

W tym kontekście podjęto szereg działań legislacyjnych i systemowych mających na celu zwiększenie możliwości udziału polskich przedsiębiorstw w rynku zamówień publicznych. Przykładem jest ustawa z dnia 9 lipca 2025 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień

publicznych oraz ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. 2025 poz. 1165), która wprowadziła do polskiego systemu prawnego skutki orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w szczególności wyroku z dnia 22 października 2024 r. w sprawie C-652/22 (sprawa Kolin) oraz wyroku z dnia 13 marca 2025 r. w sprawie C-266/22 CRRC (sprawa Qingdao). Orzeczenia te potwierdziły możliwość ograniczania udziału w postępowaniach wykonawców z tzw. państw trzecich, które nie są związane z Unią Europejską odpowiednimi umowami międzynarodowymi dotyczącymi dostępu do rynku zamówień publicznych. Nowelizacja doprecyzowała zasady udziału takich wykonawców w postępowaniach, dając zamawiającym możliwość dopuszczenia do udziału w postępowaniu także wykonawców z innych państw trzecich, nieobjętych międzynarodowymi umowami – ale tylko pod warunkiem wyraźnego określenia tego w ogłoszeniu lub dokumentach zamówienia.

Jednocześnie, zgodnie z zapowiedziami Prezesa Rady Ministrów dotyczącymi wzmocnienia udziału polskiego kapitału w gospodarce, prowadzone są prace nad rozwiązaniami mającymi na celu zwiększenie obecności polskich przedsiębiorstw w kluczowych sektorach gospodarki, w tym w zamówieniach publicznych. W tym zakresie istotną rolę odgrywają również działania podejmowane przez Ministerstwo Aktywów Państwowych, w szczególności w ramach Zespołu ds. Udziału Komponentu Krajowego w Kluczowych Procesach Inwestycyjnych, którego celem jest m.in. zdefiniowanie pojęcia komponentu krajowego i określenie metodologii pomiaru udziału komponentu krajowego, po to by skutecznie wykorzystywać mechanizmy tzw. *local content* w realizacji dużych inwestycji publicznych.

Istotnym dokumentem strategicznym w tym obszarze będzie przygotowywana w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Polityka zakupowa państwa na lata 2026–2029, która określa kierunki dalszego rozwoju systemu zamówień publicznych w Polsce. Dokument ten będzie uwzględniał działania sprzyjające wzmocnieniu potencjału krajowych przedsiębiorstw, zwiększaniu udziału sektora MŚP w rynku zamówień publicznych oraz promowaniu innowacyjności i wysokiej jakości realizowanych inwestycji, przy jednoczesnym zachowaniu zasad wynikających z prawa Unii Europejskiej. Szczególnie istotne w tym względzie będzie zobowiązanie zamawiających do szczególnej analizy wpływu przygotowywanego przez nich postępowania na sektor przedsiębiorstw MŚP, tzw. Test MŚP, czy też podejmowanie dalszych działań edukacyjno-szkoleniowych.

Ad 7-8.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii, we współpracy z Urzędem Zamówień Publicznych, prowadzi przegląd funkcjonowania przepisów ustawy Pzp. Analizy te mają na celu ocenę praktycznego funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz identyfikację obszarów wymagających doprecyzowania lub dalszego usprawnienia, stąd także przedmiotowa sprawa – bez względu na kierunek jej ostatecznego rozstrzygnięcia – zostanie poddana analizie pod kątem funkcjonowania mechanizmów systemu zamówień publicznych, w szczególności w zakresie zapewnienia wyboru ofert najkorzystniejszych ekonomicznie.

Jeżeli analizy funkcjonowania obowiązujących przepisów w prowadzonym przeglądzie wykażą potrzebę wprowadzenia zmian legislacyjnych, zostaną przygotowane propozycje odpowiednich rozwiązań. W szczególności może to dotyczyć kwestii związanych ze stosowaniem zasady proporcjonalności, relacji pomiędzy charakterem i zakresem naruszenia poszczególnych obowiązków, a skutkami w postaci wykluczenia wykonawcy z postępowania, zakresem nakładanych sankcji oraz zgodności krajowych regulacji z przepisami dyrektyw unijnych w obszarze zamówień publicznych.

Należy jednocześnie podkreślić, że obowiązujące przepisy ustawy Pzp już obecnie przewidują szereg instrumentów pozwalających na uwzględnianie w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego szerszych celów gospodarczych i społecznych. Zamawiający mogą w szczególności stosować kryteria oceny ofert odnoszące się do jakości, innowacyjności, aspektów środowiskowych lub społecznych, a także rozwiązania sprzyjające zwiększaniu udziału małych i średnich przedsiębiorstw w rynku zamówień publicznych.

Działania te są również elementem szerszej polityki państwa ukierunkowanej na wzmocnienie potencjału krajowych przedsiębiorstw oraz zwiększanie udziału krajowego komponentu w realizacji inwestycji publicznych, a istotnym dokumentem strategicznym w tym obszarze będzie wspomniana już wyżej Polityka zakupowa państwa na lata 2026–2029, której przyjęcie przewidziane jest w I kwartale 2026 roku.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii